

Rješenje nagradnog natječaja br. 204

Neka su a , b , c od nule različiti realni brojevi takvi da je $a + b + c = 0$ i $a^3 + b^3 + c^3 = a^5 + b^5 + c^5$. Odredi $a^2 + b^2 + c^2$.

Prvo rješenje. Kvadriranjem jednakosti $a + b = -c$, nakon sređivanja dobijemo

$$a^2 + b^2 = c^2 - 2ab. \quad (1)$$

Kubiranjem jednakosti $a + b = -c$, nakon sređivanja dobiva se

$$a^3 + b^3 + c^3 = -3ab(a + b). \quad (2)$$

Iz pete potencije jednakosti $a + b = -c$, nakon sređivanja imamo

$$a^5 + b^5 + c^5 = -5ab(a^3 + 2a^2b + 2ab^2 + b^3). \quad (3)$$

Iz (2), (3) i (1) dobivamo

$$\begin{aligned} -3ab(a + b) &= -5ab(a^3 + 2a^2b + 2ab^2 + b^3) \\ 3(a + b) &= 5[a^2(a + b) + b^2(a + b) + ab(a + b)] \\ a^2 + b^2 + ab &= \frac{3}{5} \\ a^2 + b^2 &= \frac{3}{5} - ab = c^2 - 2ab \\ c^2 &= \frac{3}{5} + ab. \end{aligned}$$

Odavde imamo

$$a^2 + b^2 + c^2 = \frac{3}{5} - ab + \frac{3}{5} + ab = \frac{6}{5}.$$

Drugo rješenje. Iz $a + b + c = 0$ dobivamo $a^3 + b^3 + c^3 = 3abc$ i $a^5 + b^5 + c^5 = 5abc(a^2 + b^2 + c^2 + ab + bc + ca)$.

Iz ovih jednakosti imamo

$$3abc = 5abc(a^2 + b^2 + c^2 + ab + bc + ca),$$

tj.

$$a^2 + b^2 + c^2 + ab + bc + ca = \frac{3}{5},$$

jer su a , b , c brojevi različiti od nule. Odavde dobivamo

$$\frac{1}{2}[(a + b + c)^2 + a^2 + b^2 + c^2] = \frac{3}{5},$$

i na kraju ponovo zbog $a + b + c = 0$ imamo $a^2 + b^2 + c^2 = \frac{6}{5}$.

Knjigom su nagrađeni rješavatelji:

1. *Sara Džebo* (2), Peta gimnazija, Sarajevo, BiH; 2. *Amina Helac* (4), Peta gimnazija, Sarajevo, BiH; 3. *Halil Lačević* (1), Tursko-bosanski Sarajevo College, Sarajevo, BiH; 4. *Petar Orlić* (2), XV. gimnazija, Zagreb; 5. *Zlatko Petolas* (1), Gimnazija Lucijana Vranjanina, Zagreb.

Riješili zadatke iz br. 4/252

(Broj u zagradi označava razred–godište srednje–osnovne škole.)

a) Iz matematike: *Sara Džebo* (2), Peta gimnazija, Sarajevo, BiH, 3376, 3379, 3383; *Amina Helac* (4), Peta gimnazija, Sarajevo, BiH, 3376–3378, 3383; *Halil Lačević* (1), Tursko-Bosanski Sarajevo College, Sarajevo, BiH, 3375–3377, 3379, 3381–3383, 3387; *Petar Orlić* (1), XV. gimnazija, Zagreb, 3375–3377, 3379–3383, 3385, 3387.

b) Iz fizike: *Klara Dorešić* (8), OŠ Mate Lovraka, Zagreb, 362–365; *Lucija Matic* (8), OŠ Mate Lovraka, Zagreb, 362–365.

Nagradni natječaj br. 206

Odredi sve prirodne brojeve a i b takve da je broj $\frac{\sqrt{2} + \sqrt{a}}{\sqrt{3} + \sqrt{b}}$ racionalan.